

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre	480 K
Félévre	240 K
Három hónapra	120 K
Egy hónapra	40 K

Egyes száma ára 3 korona

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feladvó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilityeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 2

MEGJELENIK MINDENNAF, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELVEL.

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam 242. szám.

Szombat, 1920 október 30.

A mi kedves

önnevelésű, tisztességtudó és mindig szolgálatkész Bégánk, a szőke bánági folyó, mely ha kell egyúttal csatorna is s amely úgy ragaszkodik ehhez a peres, álmos és unalmas vöröshöz, hogy az szinte érthetetlen, szóval ez a mi megszokott rendes és igénytelen eselédünk, mely eddig pontosan és zugolódás nélkül ellátta a maga kötelességét, most egy idő óta rendetlenkedik, egyre hanyagabban látja el a teendőit. Szóval baj van a derék, tisztességes Bégával. Egyszerűen nem dolgozik.

A felületes szemlélő, ha a hulló falevéllal behintett őszi avart járja a megkopaszlott Bégaparton, bizonyára nem veszi észre, hogy a lassan, komoly tempóval tovahömpölygő Béga már hosszabb idő óta komoly beteg. Így első látásra nagyszerű színben van, igaz, hogy most újabbban egy kicsit lesoványodott, de ugyanez törtéit a többi szaktársával, a Dunával és a Tiszával is, melyek most elég gondot és bosszúságot okoznak ezáltal a hajóval bábukódó embereknek.

Ami Bégánk betegsége azonban nem ilyen muló természetű. A baj sokkal komolyabb és várható következményeiben nagyon is veszedelmes. Az történt a mi sajtó külön kis vízi alkalmazottunkkal, hogy kellő gondozás híján eliszaposodott az amúgy is keskeny és alacsony medre és a méginkább kicsiny torkolata. Az iszap, az egyszerű, kiskaliberű, polgári folyócskák legnagyobb veszedelme teljes mértékben ellepte a filigran gyöngye Bégát s a baj annyira elhatalmasodott már, hogy csak sürgős mérnöki segély mentheti meg s adhatja vissza fontos hivatásának.

Röviden szólva: a Béga, miután évek óta nem kotorták már a medrét és főleg a torkolatát, ma holnap egészen használhatatlanná válik. Hogy egy ilyen nagyjelentőségű és pótolhatatlan víziut elvesztése éppen most a küszöbön álló nagy áru és anyagszállítások idején és a vasúti forgalomnak a szénhiány miatt bekövetkező korlátozása előtt valósággal katasztrófa-zámba megy nálunk, azt külön nem is kell hangoztatnunk.

A Béga volt eddig is Beeskerek és Torontál nagyrészenek főútjára, éltető csatornája s mostani nehéz és megdrágult kereslelyi viszonyok közt tisztelegő azzá vált.

Azok akik a hivatásuknál fogva közgazdasági életünk létketésén tartják a kezüket, komoly megdöbbenéssel látják, hogy a Béga éppen most, amikor a legnagyobb szükség van rája, teljesen megrekedt, jófermán időelőtt — befagyott. Az érdekelt kereskedelmi és gazdasági szervezetek, az egyes nagy cégek, az illetékes hatóságok már tavaly óta megtertek minden szükséges intézkedést, hogy a Béga teljes használhatatlanná válását megakadályozzák. Egy közlekedési szolgálat nagyjelentőségű víziut egy nagy gazdasági területet tápláló csatorna hálózatban tartása elsőrangú államérdek és elengedhetetlen állami feladat. A Bégának állami lag való kotrásáról azonban mindközéig nem volt szó. Legutóbb, hogy a mi egyetlen közep-torontáli víziutunk üzemben tartható legyen, néhány beeskereki cég saját költségén végzett a Béga alsó folyásán és a torkolatánál kotrási munkálatokat. Az állam, mely pedig erre a célra kellő felszereléssel és szakerőkkel rendelkezik, a

sokszorosan megismételt instanciák dacára sem siet a Bégát s ezáltal a Bányászat nagyrésztét komolyan fenyegető veszedelem elhárítására. Elvégre az mégsem lehet helyes vízügyi és közlekedési politika, ha az állam a víziutakat a kereskedelmi érdekeltségekkel tartatja használható állapotban.

Most egészen akuttá vált a Béga üzemképességének ijesztő megromlása. Hogyan szállítják el majd hozzánk a szükséges fát, szenet és egyéb nélkülözhetetlen nyersanyagot, melyeknek szállítására amúgy sem volna elegendő vagon — ha a Béga torkolata egészen eliszaposodik? A legsürgősebb kotrási munkálatokat néhány nap alatt el lehetne végezteni, mondják a hozzáférők. Az állam szempontjából egészen rövid és nem túlságosan költséges feladatról van szó, amelynek most a huszonegyedik órában való elodázása bűnös mulasztás, vétkes könnyelműség, az adózó- és fogyasztóközönség ellen való megbocsáthatatlan merénylet volna.

Uj olasz követelések az adriai tárgyaláson.

Ljubljana, okt. 29.

A Slovenec jelentése szerint Rómában tegnap minisztertanácsot tartottak, amelyen megtárgyalták az adriai-kérdés ügyét. Az olaszok új követelésekkel állottak elő. Követelik a Jesznai-völgyet a Bléd tó mellett. Ez szolgálna Ausztria és Olaszország között összekötőtűl. Olaszországnak ez a terve új veszélyeket rejt magában államunkra nézve.

Trieszt, okt. 30.

A Corriera de la Sera támadást intéz az olasz nacionalisták

ellen, akiket azzal vádol, hogy egyedül ők az okai az adriai kérdés elodázásának. Figyelmezteti az olasz közvéleményt, hogy ne ugorjon be egy új hadikalandnak, amely oly siralmas eredményeket hozhat, mint az albánországi szerencsétlen végű próbálkozás.

Trieszt, okt. 29.

Milo admirális Dalmácia kormányzója Rómába érkezett, ahol Dalmácia jelenlegi állapotáról jelentést tett Giolittinek. Ugyancsak Rómában tartózkodik Zára polgármestere Cilioni is.

Golyó általi halálra ítélte

a bajai gyilkost a suboticei statáriális bíróság.

— Szabadkai tudósítónk telefonjelentése. —

Szabadka, okt. 29.

Ma délelőtt háromnegyed 11 órakor hirdette ki a szabadkai törvényszék statáriális bírósága az ítéletet Sörös György bajai gazdálkodó gyilkossági törében. A bíróság Sörös Györgyöt bűnösnek találta a büntető törvénykönyv 279. §-a alapján és ezért golyó általi halálra ítélte.

Az ítélt kegyelemért folyamodott a bírósághoz, amely kegyelmi tanácsa alakulva át, egy órai tanácskozás után kegyelemre ajánlta Sörös Györgyöt a régensnek.

Megszűnt az angol bányász-sztrajk.

London, okt. 29.

A kormány és a munkások delegáltjai között a tárgyalások kedvezően folynak. Az alapterdesre nézve létrejött már a teljes megegyezés. A munkások fizetését emelik, viszont ezzel szemben a munkások kötelezték magukat a többérmelésre. Ha a továbbiakban zavaró körülmények nem fognak fellépni, úgy minden valószínűség mellett a jövő hét szerdáján a munkások újra fölveszik a munkát.

Berlin, okt. 29.

A Wolff-ügynökség egy londoni távirat alapján közli, hogy az angol bányászok sztrájkja megszűnt.

Franciaország 35 milliót követel Olaszországtól.

Páris, okt. 29.

A „Petit Parisien“ jelenté Rómából, hogy Franciaország 35 millió frank kártérítést követel Olaszországtól, mert D'Annunzio ennyi értékű francia árut tulajdonított el Fiumében.

A magyar politikából.

Budapest, okt. 29.

A nemzetgyűlés szerdán kezd meg a földbirtokreform tárgyalását. A javaslatot tízórás ülésen fogják tárgyalni.

Sréter honvédelmi miniszter a tormaasi kerületben vasárnap tartja meg programbeszédét.

Weiskirchner Budapesten

Budapest, okt. 29.

Weiskirchner Richárd, az osztrák keresztényszocialisták vezére Budapestre érkezett, hogy közlekedési kérdésekben tájékozódjék.

A magyar kormányzópártban az a meggyőződés, hogy az osztrák kurzussal biztató közlekedési történet Magyarország és Ausztria között.

Lefoglalták az ir köztársaság aranykincsét.

London, okt. 29.

Dublinban egy házkutatás alkalmával ráakadtak az ir köztársaság aranykincsére, amit a hatóságok nyomban lefoglaltak.

Meggyezés az új görög király személyében.

Zürich, okt. 29.

Athénből jelentik, hogy Pál hercegnek a görög trónt azzal a feltétellel ajánlják fel, ha Konstantin exkirály és fia, György herceg végleg lemondanak a trónra való igényükről.

Páris, okt. 29.

Athos Romano párisi görög követ tárgyalásokat kezdett Konstantin exkirállyal, amelyek kezező eredményre vezettek. Konstantin úgy a maga, mint György fia nevében lemondott a trónról legifjabb fia Pál herceg javára. A görög követ Pál herceggel együtt uton van már Athén felé, ahol királlyá való kikiáltása a temetés utáni napon fog megtörténni.

Venizelos bukása.

Athén okt. 29.

A királyi trón megüresedése folytán, a temetés után azonnal összehívják a parlamentet, hogy trónutódlás kérdésében és más sürgős országos ügyekben intézkedjenek.

Politikai körökből az a szenzációs és szinte hihetetlen hír pattant ki, hogy Venizelos kormányelnök távozik és helyébe Konduriótis admirálist hívná meg a pártok bizalma.

Agitáció a Habsburgok érdekében.

Ljubljana, okt. 29.

Boroevics tábornok holttestét a napokban hozták haza Ljubljánára, ahol a temetés alkalmával óriási mérvű manifesztaáció volt a Habsburg-ház mellett. A Habsburg-ház összes hívei, magasrangú katonatisztek, a Mária Terézia rend lovagjai, teljes díszben vettek részt a temetésen, ahol Károly exkirály is képviseltette magát Scheger volt kabinetfőnökkel.

Pranzingből, ahol Károly király tartózkodik, ügynökök utaztak be a monarchia minden államát, hogy a hangulatot tanulmányozzák. Grinss ujságíró, a United Press tudósítóját Zagreből kintassították, mert a Habsburgok érdekében agitált. Dr. Susterisich, aki szintén régi híve a Habsburgoknak, Bécsből Szlovákia ment lakni és ez az új letelepedése is bizonyára azzal függ össze, hogy hangulatot csináljon a Habsburgok mellett.

A corki polgármester halála.

Washington, okt. 29.

A corki polgármester halálhíre óriási nyugtalanságot keltett az amerikai írek között. Newyorkban óriási a felháborodás, az ir nemzeti egyesület a legenergiusabban tiltakozik Anglia brutalitása ellen.

London, okt. 29.

A corki polgármester halálának híre Irországban óriási felháborodást idézett elő. Corkban mind enpolgár a gyász jeléül fekete kokárdát visel.

Belfastban véres zavargások történtek.

A német kancellár ekszpozéja.

Berlin, okt. 29.

A német birodalmi gyűlés szerdai ülésén Fehrenbach kancellár ekszpozét tartott, amelyben a német nemzet súlyos politikai és gazdasági helyzetéről beszélt, mint a versaillesi béke következményeiről.

A kancellár üdvözölte a német leszerelést, mint bevezetését az egész világ leszerelésének és az egész Ház hangos helyeslése mellett kijelentette, hogy a német militarizmus nincs többé. A kancellár kijelentette továbbá, hogy a német hadsereg teljesen tehetetlen és az orosz-lengyel háborúban semleges álláspontra helyezkedett. Beszélt továbbá az Oroszországgal szemben tanúsított politikáról, a lengyel kérdéssel, kijelentette, hogy most Franciaország képviseli a militarizmust, amely Németország ellen irányul, de minden ok nélkül. Felső-Szilézia tekintetében Németország teljesen a békeszerződés szerinti fog igazodni. A lengyel területen lakó németek bírnak annyi er-

kölesi erővel, hogy ragaszkodjanak a német anyaföldhöz. A Reichstag elé törvényjavaslatot fognak terjeszteni, amely biztosítja Sziléziának a teljes függetlenséget.

A független szociálisták egy részének a kommunistákhoz való csatlakozása tekintetében a kancellár kijelentette, hogy a német kormány minden törvényes erővel azon lesz, hogy egy esetleges polgárháborút megakadályozzon. Figyelmezteti a kommunistákat, hogy tartózkodjanak mindenféle törvényellenességtől és rendzavarástól.

Berlin, okt. 29.

A Reichstag tegnapi ülésén a Diesel motorok ügyében előterjesztett interpelláció felett folyt a vita. Hivatalosan jelentik, hogy az entente részéről eddig semmiféle hivatalos válasz nem érkezett Németország azon íggyezékére, melyben az entente ezen lehetetlen kívánságától való elállásra kéri.

Románia, Lengyelország és Csehszlovákia az orosz szovjet ellen.

Prága, okt. 29.

Take Jonesen román és Sannieha lengyel külügyminiszter e hó 27-én Prágába érkeztek, hogy a Csehszlovák kormánnyal tárgyaljanak az orosz szovjet elleni egységes fellépésről, illetőleg az orosz szovjettel szemben tanúsítandó külpolitikai magatartásukról. A tanácskozások eredménye még idáig nem jutott nyilvánosságra.

A román külügyminiszter tovább utazik Varsóba hogy a lengyel politikai körökkel tanácskozzék ez ügyben.

A német nacionalista-párt megalakulása.

Berlin, okt. 29.

Hétfőn tartották meg Hannoverben a német nacionalista-párt alakuló nagygyűlését. Herzt, a párt, egyben a gyűlés elnöke nagyszabású beszédében kijelentette, hogy a pártnak kerekaszámú négy millió szavazója és tagja van, akik rendületlenül hívei a párt programjának. A párt célja: rendezett, alkotmányos német állam, az összes német-szövetségében, amely államban

a munkás-ágnak olyan jogai legyenek, hogy azok jószántukból és szívvel-lellekkel támogassák a német állam-észmét és a németiség közep-európai szupremáciáját. Követeli továbbá a párt a versaillesi békeszerződés alapos revízióját, mert enélkül Németország elpusztul, de magavariánja egyúttal az egész világ kékjét is. Ne felejtse el a világ — mondotta az elnök — hogy a német-ség még mindig mintegy 80 millió lelket számlál, akik tudják, hogy milyen szerepük volt eddig a világtörténelemben és azt is fogják tudni, hogy milyen szerepük lesz ezután.

A csehszlovák szociáldemokrata kongresszus

Prága, okt. 29.

A csehszlovák szociáldemokrata-párt nov. 7-ikén országos kongresszust tart. A kongresszuson pártszempontból olyan fontos ügyeket fognak tárgyalni, hogy a delegátusokat a legnagyobb óvatossággal igazoltatják, nehogy a tárgyalási terebe oly egyén kerüljön be, aki a III. Internacionálnak híve.

Tőzsde.

Beograd, okt. 29.

Valuták: Francia frank 212, Font sterling 111, Dollár 32-30, Lei 55—, Cseh korona 45-50, Osztrák korona 9-80, Márka 49.

Érték dinárookban.

Devizák: Páris 211-50, London 120, Milano 137, Prága 51-50, Wien 8—, Berlin 47-50.

Beogradban tehát:

	ma	tegnap volt
jugoszláv korona		
1 font	444—	—
1 dollár	129 20	129—
1 cseh korona	1 82	1-82
1 francia frank	8 48	—
1 lira	—	—
1 márka	1 96	1 96
1 leva	—	1 68
1 osztrák korona	—39	—
1 napoleonor	—	—
1 lei	2-20	2-20

Amerikaláz.

Emlékszünk rá, amikor az Amerikába járás baktériuma lázszzerűen végighömpölygött az egész ó-világon és új hazát keresni vitte Európa majd minden államából a kevésbé tehető embereket. Amikor minden állam az egyik kezével védte a maga dolgozó emberanyagát, a másik kezével megírta alá a különféle hajózási vállalatokkal a kivándorlási engedélyeket és szerződéseket és ezekkel viszont kiszolgáltatta az annyira féltett munkáskezeket.

Valahányszor az ó-világban kissé ferdén mennek a dolgok, felbukkannak a misztikus távolból Amerika délibábos aranyhegyei és úgy vonzzák magukhoz az európaiakat, mint az esti lámpafény a lepkéket. Pedig Amerika már régen nem az a meseország, amelynek azt mi May Károly, Cooper és Mark Twain írásaiból ismerjük. Egy végtelen önző, munkásevő ország, amelynek a demokráciához és a szabadsághoz csak annyi a köze, amennyiben a newyorki kikötő bejáratánál áll a „Szabadság” szobra. Akit Amerika munkájának jármába hajt, az pénzért keres ugyan, de emberi életéről bizvást lemondhat, mert a járóból, ha meg nem szökik, csak mint rones kerül ki.

Az elvéhéd és most kissé fáradt Európán újra végigfut az aranyhegyek országának esábitó levegője. Ujra vándorbotot vesz kezébe a vállalkozó és örökké próbáló szegény ember és megv a esábos, mindent ígérő élmok felé. A rendőrséghez ma hozták be Péterváradról Lilinger Mihály 16 éves és Lilinger István 14 éves fiukat, akik Torontálvásárhelyen lakó szüleiktől megszöktek azzal a céllal, hogy Fiuméba mennek és onnan Amerikába. És ehhez a vállalkozáshoz elvittek magukkal öt dinár alaptőkét. A többi kincset, ami ehhez kellene, már megadja Amerika. Az amerikaláz nagyon erősén hat, már a gyerekeket fertőzi — mennyi baj is lehet a vén Európában.

Hirek 3 sorban.

Tizenkétmillió zsák kávé termel évente Brazília. Ebből tízmillió zsákot maga használ fel.

Megszűnik a dohánymonopólium január elsején Csehországban és a termelés és az árusítás szabad lesz.

Cseh vállalat kapta bérbe tíz évre Kassa városának 28.000 hold erdejét és fűrésztelepét.

Muzeumot csinálnak Székesfehérváron a megyeház udvarán a falvakban összegyűjtött római műemlékekből.

Belgium példájára Franciaország is tárgyalásokat folytat Hoilar diával védőszövetség megkötése céljából.

Az erdélyi postahivatalokat, amelyek eddig önállóan működtek, a bukaresti postaigazgatóság alá rendelték.

Bevonják a koronásokat. Több vojvodinai és horvátországi kereskedelmi és iparkamara felterjesztésére a pénzügyminiszter elhatározta, hogy a 10, 2 és 1 koronás osztrák magyar bankjegyeket a legközelebbi időn belül kivonja a forgalomból.

Hallgass, vén idióta!

kialtotta a berlini birodalmi gyűlés egyik temperamentumos tagja egyik kollégája felé, amikor az valamiféle ügyben beszélni kedett, Ertsük meg jól: nem egy utszéli kurtakoreszmában, hanem a német birodalmi gyűlésen történt az eset. Ott tudniillik most a független szocialista-párt szakadása óta napraap után megismétlődnek az ehhez hasonló épületes jelenetek, amik után sokszor percekig tartó kaegő göresöket kapnak a reichsdeutsch honatyák. Egymásközt veszekednek, marakodnak, egymást szidalmaznak, csipdesik a nemrég még szigorú pártegységben egymásközt élő független szocialisták. Most tényleg függetlenekké lettek mindenkitől, még önmaguktól is, mindegyik a saját szemlájára kiabál és szitkozódik, az egész birodalmi gyűlés pedig szinte fuldokol a kacagástól.

Lehetetlen nem elgondolkozni egy csöppet ezeken a jelenségeken.

A független szocialisták-pártja, amely ma ilyen siralmas képét mutatja Németországban a „pártegységnek” — a proletariátus szolidaritásáról, a kapitalizmus eltörléséről, a világforradalom közeledéséről beszél. Pedig istenem ma már igazán alig maradt meg valami az olyan nagyra tartott munkásinternacionáléból. A lengyel szocialisták legyilkolják a bolsevikieket, a cseh szocialisták ugyancsak megvonomorítják a német elvtársakat, a francia szakszervezetek zajosan helyeslik Clémenteau erőszakos politikáját, a mely a német munkások ezreit az éhhalálnak teszi ki.

Most meg még ezeken a határokon belül, az egy párba tartozók is egymást püfölik nyakra före. Most még a fegyvelmezett, józan, a higgadt germán fajta is további szétesését mutatja a nemzetközi összetartozás fantómiának. A birodalmi gyűlésen azon nevet az egész Ház, hogy „Csendben! öreg fíromszuszék!” „Hallgass vén idióta!” közbekiáltások röpködnek a levegőben.

Igy fest a proletariátus nemzetközi egysége ma, amikor az amerikai óriás-kapitalizmus már már felfalja egész Európát.

Közgazdaság

109 százalékos túlfizetés egy faárverésen. A pétervári vagyonköztség legutolsó faárverésén 93 millió K értékű különféle faanyag került eladásra. A legtöbbet kínáló cégek 19 1/2 milliót fizettek a faért, úgy hogy a kikiáltási árat 109 százalékkal fizették túl. A legnagyobb mennyiséget a Horvát Leszámitolóbank és a zágrábi Neuschloss r-t vásárolták.

A dinár jegyzése Berlinben. Pár nap előtt a berlini tőzsde megkezdte a dinár jegyzését. Ez a berlini kereskedők kezdeményezésére történt, mivel azok szorosabb kereskedelmi összeköttetésbe óhajának velünk lépni. Néhány kereskedő már Jugoszláviában tartózkodik, míg mások ipari vállalkozások után érdeklődnek.

Mibe kerül a népszövetség?

2 milliárd 660 millió arany frank a költségvetés összege.

Páris, okt. 29. A népszövetség költségvetése 2 milliárd 660 millió arany frankot tesz ki. Mindazon államok, amelyek tagjai a népszövetségnek, kötelesek részesedni ezekben a kiadásokban. Jugoszlávia e tekintetben a negyedik kategóriába tartozik Dániával, Norvégiaival és Portugáliával.

A litvánok bevonultak Minszkbe.

Varsó, okt. 29. Balakovits tábornok bevonult Minszkbe, miután a legyelek a város kiürítették. Balakovits a litván fehér orosz hadsereg főparancsnokává proklamálta magát.

Hajsza a Salvarsan után.

Ha most az volna még utána írva, hogy fénydus vetítés és hogy őt felvonásban — egészen érdekes filmem lenne. Így azonban egy kevésbé izgató, de mégis érdekes rendőri vizsgálat anyaga 112 fiola Salvarsan, amelyből csak 106 fiola van meg. A történet a következő:

Az állami rendőrség lefogalt két beogradi kereskedőtől 112 fiola Salvarsant. Lefoglalás után a detektív egyszerűen magánál tartotta a Salvarsant és belőle őt adagot barátjának adott a Gruss von Erlich. Minthogy ő maga a Salvarsan hatásáról egyáltalán nem volt meggyőződve, azt gondolta, itt a legjobb alkalom Erlichre tényleg rácafolni és a hatodik fiola tartalmával szabályszerűen beoltatta magát. Nem tudódik milyen eredménnyel.

Időközben az ügy átkerült a városi rendőrséghez és a Salvarsant át kellett adni. A detektív azonban csak 100 fiolát adott át, megkerült sértetlenül a barátainak adott öt fiola és az üres üveg, amelynek tartalmát ő próbálta ki. Van tehát 106 fiola. A rendőrség a még hiányzó hat fiola Salvarsant keresi, amelyet talán szintén hitetlen emberek próbáltak ki magukon. Az ügy azért oly érdekes, mert a Salvarsan kivitelét Németország megtiltotta és így csak a lánckereskedelemben kapható ez az értékes és ma nagy áru gyógyszer.

HIREK

Elfogott vagondézsmálók. Tóth András és Tóth István becskerekai lakosok október 21-én éjszaka a vasúti állomáson veszteglő gyűjtővagonba betörték és onnan öt zsák zöldséget, két zsák vöröshagymát, négy köteg gyékény piaci táskát, egy lóda (50 kg.) cipőkenőcsöt és 42 darab zsákot elloptak. Az állomásfennök feljelentésére a rendőrség kinyomozta a tetteseket és a tegnapi napon elfogta.

Egyházzenei műsor. Vasárnap, október 31-én délután 10 órakor a r. kath. plebania-templomban a nagymise alatt az egyházi énekkar Gruber „Misé”-jét, Gradualera Bieger „An die Gottesmutter” és Offertoriumra Ober-teiner „Sei uns gegrüsst” című műveket fogja előadni.

Hétfőn, nov. 1-én, Mindszentek-ünnepén: „Misé”, Kempter K-tól, előadja az egyházi énekkar zenekar kísérettel. Graduale: Zangi „Blick vom Himmelstron”, alt- és tenorszólo, enekli Brazerotto Aladárné és Weninger J. négyeskar kísérettel. Offertoriumra: Zangi „Es blüth der Blumen ein”, sopán- és altszólo vegyeskarral, enekli Martinovits Meila és Brazerotto Aladárné. A zenésmitet Weninger J. karnagy vezényli, az orgonán Weninger Ernő.

Foder Zsófiát, volt alibonári járásbíró leányát, tanítónőt, aki jelenleg ismeretlen helyen lakik, felszólítja a rendőrség, hogy árvaügyben azonnal jelentkezzék a rendőrség 2. számú szobájában.

Patriarka választás. A patriarkaválasztási szabályozó kormányrendelet már elkészült és most jelent meg a hivatalos lapban. A választási kongresszus november 12-én (október 30.) 8 órakor ül össze az első szerb patriarka megválasztása céljából.

D'Annunzio pénzzavarban. A Beogradski Dnevnik írja, hogy D'Annunzio a zsákmányolt Doki hadihajót el akarja adni. Azért kellett erre elhatároznia magát, mert az olasz kormánytól nem kapta meg a kért 200 millió lira kölcsönt.

Szegény gyermekek felruházása. A veliki becskerekai Budlibieska-asztaltársaság tegnap este megtartott gyűlésén a társaság 1920. évi jövedelmének 40000 koronának hovatartozása felett akként határozott, hogy ezen összegből 12 fiú- és 12 leánygyermek ruháztassék fel, még pedig akként, hogy minden gyermek kapjon cipőt, harisnyát, 1 pár fehérneműt, egy öltözet ruhát és kalapot vagy sapkát.

Negyszáz kuli katasztrófa. Tien-csinból jelentik: A Csüli kormányzóságban fekvő tanghai szénbányában rettenetes robbanás történt. A robbanás 400 kínai kuli megölt. Eddig 119 hullát hoztak ki a bányából. A szerencsétlenséget egy dohányos elővigyázatlansága okozta.

Kitört a Popokatepetl. A Wolff-ügynökségnek jelentik: Mexikóból érkező hírek szerint a Popokatepetl vulkan kitört. A környékbeli városok és falvak lakossága menekül.

Flammarion is megnősült. Megírjuk, hogy Anatole France 75 éves korában megnősült. — Parisból most azt jelentik, hogy Flammarion is (szül. 1842-ben) követte példáját, elvette Gabrielle Renaud-t, aki munkatárs volt és számos munkájában segédkezett.

Férjet követelnek az eltűntek asszonyai. A szegedi anyakönyvi hivatalban egy sereg asszony jart és az anyakönyvvezetőnél aziránt érdeklődtek, hogy ők „férjhez mehetnek-e már”. Ezeknek az asszonyoknak a ferjei ugyanis 1916 után tűntek el a különböző harcatereken és ezeknek holmá nyilvánítására vonatkozóan a minisztérium megírdkezett rendelkezést kiadni. Az asszonyok zajos tömege hangos szavakkal fejezte ki nemetszését előt és erőlesen követelték az azonnali sügős intézkedések megtételét. Amint ugyanis mondták: „möguntuk már a hitneküli életöt, emör nélkül pedig egy percig se lehet egy tisztességös gazdasszony portája”.

Koszorumegváltás. A veliki becskerekai Budlibieska-asztaltársaság tagjai koszorumegváltás címén Pisch János elhalálozása alkalmából 220 koronát adományoztak lapunk után a Budlibieska-asztaltársaságnak.

Dr. Kuszing asztaltársasága október 30-án este a Paris-szálodában hurrka-estélyt rendez. Minthogy személyesen nem hivhatnak meg mindenki, így ezuton felkeretnek az asztaltársaság tagjai, hogy az estélyen sziveskedjenek megjelenni.

A román minisztereknek tilos az interju. Az Avarescu-kormány tagjai nem tulságosan bizhatnak a saját politikai éleslátásukban, sem abban, hogy kíváncsi újságírók előtt nem szólják el magukat. Erre val a kormány egy rendelete, amely megtilja a minisztereknek, hogy előzetes minisztertanácsi hozzájárulás nélkül újságok számára közléseket tegyenek s újságíróknak interjut adjanak. A miniszteri szólásszabadságnak ez a korlátozása eddig még sehol nem volt meg. A miniszterek eddig mindenütt szólásszabadságot élveztek.

A kétfejű gyermek. Varga Istvánné kecskeméti lakos ikreket szült. Az egyik csecsemő teljesen ép és rendes, a másiknak azonban két feje van, amennyiben a hátrészéhez egy harmadik csecsemő feje és vállrészei nőttek hozzá. A torzszülött gyermeket Budapestre szállítják, hogy a klinikán az orvosok megvizsgálják.

Nagyobb mennyiségű

finom asztali só

a napokban érkezik.

Vagontételnél a legolcsóbb árban ajánlja:

özv. Guttmann Jakabné és Fiai

Veliki Becskerek,
Zsitni trg.

A VÁROSI MOZIBAN
szombat és vasárnap
HALEZYONE
megy.

Szörme
alakítások, javítások pontosan, bő
muff készítés minden fazonban. Fehér róka-, angora-, mufflonszőmek szakszerű tisztítását elvállalja
Berkovics Jenő szücsmeister,
Vojvoda Puznika (Alkotmány) u. 23.

Üzemben levő „Indrich“ szabadalmazott daráló egy kisebb darálással, felvonással, 6 lóerős „Ganz“ villanymotor indítóval, transmisszió, szelekvágó, körfűrészrel
eladó
Nádas Ignác
Hengermalom Sombor,
Bacska. 1918

Egy 124 holdas puszta, összes épületek téglából, közvetlen a vasútállomás mellett — Egy 51 holdas puszta, a vasútállomás mellett, italmérési engedéllyel, haláleset miatt eladó. Mindkettő Versectől 1/4 órányira van. Bővebbet: CSICSÁKY-STÜNDL, Zombolya. Telefon 14. 1927

Meghívó.
A Törökkanizsai Kerületi Takarékpénztár 1920 november hó 14-én délelőtt 11 orakor a takarékpénztár helyiségében
rendkívüli közgyűlést
tart, melyre a t. részvényeseket van szerencsénk tisztelettel meghívni.

Tárgysorozat:
1. Az alapszabályok módosítása.
2. Megüült igazgatósági és felügyelő-bizottsági tisztek választás utján való betöltése.
Törökkanizsa, 1920 október hó 21.
Az igazgatóság.
A közgyűlés megtarthatása 1712—1920 béügyminiszteri szám alatt engedélyeztetett.

Segédkönyvelő
vagy könyvelő
azonnali alkalmazást talál egy nagyobb iparvállalatnál Szerb nyelvet bírók előnyben részesülnek.
Cím a kiadóhivatalban.

Megélhetését biztosítja, ki lapunk elárúsításával foglalkozik!
Lapelárusítók
rikkancsok
magas jutalék mellett azonnal felvételnek a kiadóban. 1902

Karácsonvi
cukorkaárukat gyártunk!
Kérjük t. vevőinket szíveskedjenek megrendeléseiket előjegyzés végett már most feladni.
1884
Ambrózia cukorkagyár R.-T. Vel. Becskerek

Hengerrovákolási munkák
(Walzenriefelungs-Arbeiten)
vállal
BOHN M. és Tsal géposztálya.
Zsomboya. 1828

Vendéglős ur!
Akár hogy is hányja-veti...
Bort, páinkat a legjobban veszi

Kohn Ignác
bor- és szeszáru nagykereskedésében
Veliki Becskerek, volt Linyacski-fele ház
a nagyhid mellett. 1614

Radovanović és Pavlović
fűszer- és csemegeáru kereskedése
Veliki Becskerek. Kralja Petra trg.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát
cukor, kávé, rizs, trapista sajt,
kakao, csokoládé, dió, aszaltszilva,
tea, rum, likőr s émindennemű
szeszes italok, pezsgők, fehér
és vörös asztali borok stb. stb.
Gyors és pontos kiszolgálás!
Olcsó árak!
128⁰/₀-os
natron-
szóda
nagyban és
kicsinyben!

PEITZ FER. PÁR

Vel. Becskerek, Obilitsyeva (Zápolya) u. 1. szám.

KÖNYVNYOMDA — LAPKIADAS

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

TÖMÖNTŐDE — KÖNYVKÖTÉSZET

RUGGYANTABÉLYEGZŐ GYÁRTÁS.

Telefonszám 21.

Telefonszám 21.